ARAPÇADA KALIP İFADELER

التَّعبيرات في اللغة العربية

البقيَّة في حياتِك.
Başınız sağ olsun.

Bir ölüm haberi karşısında okunan ve "Biz şüphesiz (her şeyimizle) Allah'a aidiz ve şüphesiz O'na döneceğiz" meâlindeki ﴿إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ﴾ ayet-i kerimesinin (Bakara Sûresi, 156) yanı sıra Arapçada taziye için kullanılan bazı ifadeler bulunmaktadır. Bunlardan bir tanesi "başınız sağ olsun" şeklinde Türkçeye çevirebileceğimiz (البقيَّة في حياتِك) cümlesidir. Bu ifadeye (حياتُك الباقية) sözü ile karşılık verilir.

البقيَّة في حياتِك.
Başınız sağ olsun.

حياتُك الباقية.
Sizler sağ olun.

Ölen için yapılan hayır duaları arasında aşağıdaki ifade de sıkça kullanılır:

الله يَرْحمُهُ و يَغْفِر له و يُسْكِنُه فسيحَ جنّاتِه.
Allah rahmet ve mağfiret etsin, mekanını cennet eylesin.

لَمّا
...ince, ...ınca

لَمّا ذَهَبْتُ إلى السّوق رَأيْتُ صَديقي. (Çarşıya gittiğimde arkadaşımı gördüm.)

لَمّا جَلَسْتُ في البيتِ جَاء الضُّيوف. (Evde oturduğum zaman misafirler geldi.)

لَمّا سَمِعْتُ أصْواتٍ من الطَّابِقِ الأسْفَلِ فَتَحْتُ الباب وقُلْتُ: (Alt kattan sesler duyduğumda kapıyı açıp dedim ki:)

dikkat

لَمَّا ile kurulan cümlenin fiillerinin mâzî olduğuna dikkat ediniz.

بِدُون
……sız, …..siz

لا أشْرَبُ الشّاي بِدُونِ سُكّرٍ. (Çayı şekersiz içmem.)

العِلْمُ بِدُونِ أدَبٍ لا يَنْفَعُ. (Edep olmadan ilmin faydası yoktur.)

لا نَبْدَأُ العشاءَ بِدُونِك. (Sensiz akşam yemeğine başlamıyoruz.)

لا تَقُلْ كَلِماتٍ بِدُونِ مَعْنَى. (Anlamsız kelimeler söyleme!)

أَشْعِلْ النُّور لو سَمَحْتَ.
Işığı aç lütfen.

أَشْعِلْ	النُّور	لَوْ سَمَحْتَ.
	الضَّوْء	
	المِصْباح	
	النَّار	

أَطْفِئْ النُّور لو سَمَحْتَ.
Işığı kapat lütfen.

أَطْفِئْ	النُّور	لَوْ سَمَحْتَ.
	الضَّوْء	
	المِصْباح	
	النَّار	

Öğrenme Çıktısı

4 Arapçada sıklıkla kullanılan bazı ifade biçimlerini tanıma ve yerinde kullanma becerisi elde edebilme

Araştır/ Tekrarla 4

Verilen kalıp ifadeleri defterlerinize yazınız ve birer örnek cümle içinde kullanınız.

İlişkilendir/ Karşılaştır

Kur'ân-ı Kerîm'in "Âli İmrân Sûresi" 79, "Bakara Sûresi" 17. ayet-i kerîmelerinde geçen edatları tespit ediniz.

Anlat/ Paylaş

Verilen kalıp ifadeleri ezberleyiniz. Bu ifadelerle oluşturduğunuz soruları Arapça bilen arkadaşlarınızla birbirinize sorunuz.

السلام عليكم. اليوم دَرَسْنا المـَزيد مِنْ الأفعال.
و هُوَ فِعْل زاد فيه حَرف أو أكثر عَلى حُروفه الأصليَّة. وفي هذا الدَّرْسِ
دَرَسْنَا الـمَزيد على الفعل الثّلاثي بِحَرْف واحد وهو يَأْتي عَلى ثَلاثَةِ أشْكالٍ.

المـَزيد من الأفعال
أفْعَلَ ← يُفْعِلُ ← أَفْعِلْ ← إفْعالٌ
فَعَّلَ ← يُفَعِّلُ ← فَعِّلْ ← تَفْعيلٌ
فاعَلَ ← يُفاعِلُ ← فاعِلْ ← مُفاعَلَةٌ، فِعالٌ

Selâmün aleyküm. Bugün mezîd fiilleri öğrendik. Mezîd fiil kök harflerine bir veya daha fazla harf eklenen fiildir. Bu derste bir harf eklenen sulâsî mezîd fiilleri gördük, onlar üç şekilde gelir:

أفْعَلَ ← يُفْعِلُ ← أَفْعِلْ ← إفْعالٌ
فَعَّلَ ← يُفَعِّلُ ← فَعِّلْ ← تَفْعيلٌ ، تَفْعِلَةٌ
فاعَلَ ← يُفاعِلُ ← فاعِلْ ← مُفاعَلَةٌ، فِعَالٌ

أُنْظُرُوا إلى السَّبّورة.
هنا أمثلة الماضي والمضارع والأمر والمصدر لِلمَزيد على الفعل الثّلاثي
بِحَرْفٍ واحد.

Mâzî	Muzâri	Emir	Mastar
أَخْرَجَ	يُخْرِجُ	أَخْرِجْ	إِخْراجٌ
عَلَّمَ	يُعَلِّمُ	عَلِّمْ	تَعْليمٌ
جادَلَ	يُجادِلُ	جادِلْ	مُجادَلَة، جِدالٌ

Tahtaya bakınız. Burada bir harf eklenen sulâsî mezîd fiiller için mâzî, muzâri, emir ve mastar örnekleri var.

okuma

قراءة

البُلْبُلُ و المَلِك

جاء اللَّيْلُ و نامَ الجَميعُ، و أَطْفَأَ الحُرّاسُ أنْوارَ القَصْرِ.

و ظَلَّ المَلِكُ مُسْتَيقِظاً. سَألَتْهُ زَوْجَتُهُ: لماذا لَمْ تَنَمْ يا سَيِّدي المَلِك؟ قَالَ المَلِكُ: أَشْعُرُ بِأَرَقٍ شَديد، لا أسْتَطيعُ النَّوْمَ.

وَقَفَ المَلِكُ مع زَوْجَتِهِ في شُرْفَةِ القَصْرِ الكَبير. و هناكَ سَمِعَ صَوْتاً عَذْباً يَأْتي من فَوقِ الأشجار.

قال المَلِكُ: ما هذا الصَّوْتُ؟ لَمْ أسْمَعْ أَجْمَلَ مِنْهُ. قالَتْ المَلِكَة: هذا صَوتُ البُلْبُلِ يا سَيِّدي.

قال المَلِكُ للحُرّاسِ:أحْضِروا البُلْبُلَ، أُريدُ أَنْ أسْمَعَ صَوْتَهُ في مَجْلِسي كُلَّ مَساءٍ.

و في الصَّباحِ أحْضَرَ الحُرَّاسُ البُلْبُلَ و بَنَوْا لَهُ قَفَصاً مِنْ ذَهَبٍ. ثُمَّ وَضَعوا فيه شَرائِحَ التُّفّاح و قِطَعَ البُرْتُقالِ و الكُمَّثْرى. و في المَساء دَعا المَلِكُ الضُّيوفَ مِنْ كُلِّ مَكانٍ لِسَماعِ صَوْتِ البُلْبُلِ الجَميل. تَحَيَّرَ المَلِكُ والضُّيوفُ لِأَنَّ البُلْبُلَ لا يُغَنِّي و لَكِنَّهُ يُصْدِرُ صَوْتاً حَزيناً كَالبُكاءِ. قامَ حَكيمُ المَمْلَكَةِ و قالَ: هَلْ تُريدونَ سَماعَ غِناءِ البُلْبُلِ؟ قالَ الجَميعُ في صَوْتٍ واحِدٍ. نَعَمْ. فَتَحَ الحَكيمُ بابَ القَفَصِ و انطلَقَ البُلْبُل إلى الأشْجارِ و بَدَأَ يُغَنّي بِأَعْذَبِ الأصْواتِ.

قال المَلِكُ: الحُرِّيَّةُ أَجْمَلُ شَيْءٍ في العاَلَمِ.

Bülbül ve Kral

Gece oldu, herkes uyudu. Bekçiler, sarayın ışıklarını söndürdü ancak kral uyanık kaldı. Karısı ona sordu: “Niçin uyumadın kral efendim?” Kral şöyle dedi: “Şiddetli bir uykusuzluk hissediyorum (Hiç uykum yok). Uyuyamıyorum.” Kral karısıyla birlikte büyük sarayın balkonunda durdu. Orada ağaçlardan gelen tatlı bir ses duydu.

Kral: “Bu ses de ne? Ondan daha güzelini duymadım” dedi. Kraliçe: “Bu bülbülün sesi efendim” dedi.

Kral bekçilere: “Bülbülü getirin. Meclisimde her akşam onun sesini duymak istiyorum” dedi. Sabah bekçiler bülbülü getirdiler. Ona altından bir kafes yaptılar. Sonra onun içine elma dilimleri, portakal ve armut parçaları koydular. Akşam kral bülbülün güzel sesini duymaları için her yerden misafirler çağırdı. Misafirler ve kral şaşırdı çünkü bülbül şarkı söylemiyor ancak ağlama gibi hüzünlü bir ses çıkarıyordu. Krallığın bilgesi kalktı ve dedi ki: “Bülbülün sesini duymak istiyor musunuz?” Hepsi bir ağızdan: “Evet” dediler. Bilge kafesin kapısını açtı ve bülbül ağaçlara doğru süzüldü. Seslerin en tatlısıyla şarkı söylemeye başladı.

Kral: “Özgürlük dünyadaki en güzel şey” dedi.

Bu parça Mısır Eğitim ve Öğretim Bakanlığının yayını olan *el-Lugatu'l-'Arabiyye, es-Saffu's-Sâlis* (2017) s.31 de bulunan aynı adlı metinden uyarlanmıştır.